

Βιβλία



## Είναι η γυναίκα κατώτερη από τον άντρα;

Ή πώς κατασκευάζεται η γυναίκα.

του Ανδρέα Λεντάκη

Έκδοση Δωρικός, 1986

σελ. 366 - Τιμή: 1.200

Ο Ανδρέας Λεντάκης, Δήμαρχος του Υμηττού και Πρόεδρος της ΕΔΑ, μας είναι πολύ γνωστός για τις φεμινιστικές θέσεις του και έχει πάρει μέρος και σε Δημόσια Συζήτηση που είχε οργανώσει ο Σ.Δ.Γ. με θέμα: «Γυναίκες και Δημοτικές Εκλογές».

Το βιβλίο αυτό είναι πολύ χρήσιμο γιατί είναι η πρώτη φορά που επιχειρείται στην Ελλάδα μια έρευνα για τη θέση της γυναίκας που να αρχίζει από την γένεση του ανθρώπου. Στην Αμερική, ένα παρόμοιο βιβλίο, ακόμη πιο λεπτομερές και με μεγαλύτερη συνοχή δημοσιεύτηκε το 1979 από την ELIZABETH FISHER το «WOMAN'S CREATION» (Η Δημιουργία της Γυναίκας), που επιχειρεί επίσης να αποδείξει μέσα από την ανθρωπολογία, την αρχαιολογία, την βιολογία και την ψυχολογία ότι οι άντρες απέκτησαν τον κυριαρχικό χαρακτήρα τους από την εποχή που άρχισε η γεωργία και η κτηνοτροφία, κι από τη στιγμή που συνειδητοποίησαν ότι οι γυναίκες ήταν πιο απαραίτητες από τους άντρες για την επιβίωση του είδους.

Το βιβλίο του κ. Λεντάκη στερείται μεγάλης συνοχής και έχει αναπόφευκτες επαναλήψεις γιατί αποτελείται, όπως λέει κι' ο ίδιος στον πρόλόγο του, από παραδόσεις που έκανε στο Εργαστήρι Δημοσιογραφίας και στο Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Φιλοπρόοδου Ομίλου Υμηττού. Στο κεφάλαιο, λόγου χάρι, για τη Γυναίκα και Τοπική Αυτοδιοίκηση, που είναι η εισήγησή του στη Συνδιάσκεψη της Επιτροπής για την ισοότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών της Μόνημης Συνδιάσκεψης των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών της Ευρώπης του Συμβουλίου της Ευρώπης, στην ιστορική εξέτασή του για την υποδούλωση της γυναίκας αναφέρει περιληπτικά πράγματα

που είπε πολύ πιο εκτενέστερα σε προηγούμενα κεφάλαια. Μερικές επαναλήψεις υπάρχουν και στα κεφάλαια για τον Γάμο στην Αρχαία Ελλάδα.

Στο κεφάλαιό του από τη «Μητριαρχία στην Πατριαρχία» επιχειρεί να εξηγήσει πως έγινε αυτό το πέρασμα, και αντικρούει εκείνους που θεωρούν ότι Μητριαρχία δεν υπήρξε ποτέ. Αλλά μερικές φεμινίστριες ανθρωπολόγοι αμφισβητούν την μητριαρχία ως συνώνυμο της πατριαρχίας, και επιμένουν ότι εκείνο που αναμφισβήτητα υπήρχε είναι μία Μητρογραμμική κατάσταση των πραγμάτων, γι' αυτό και η Φίσερ αναφέρεται πάντα στη Μητρογραμμική (MATRILINY) και ποτέ στην Μητριαρχία. Αυτό άλλωστε φαίνεται κι' από την ανάλυση του ίδιου του κ. Λεντάκη.

Στο κεφάλαιο το τελευταίο που αφορά τις «Σχέσεις των δύο φύλων και το μέλλον του Γάμου, της Οικογένειας και του Έρωτα», ο κ. Λεντάκης διαπιστώνει σωστά την κρίση που υπάρχει σήμερα στον γάμο και στον έρωτα. Θέτει πολλά ερωτήματα γύρω από τη σημερινή μορφή του γάμου και αναζητεί νέες διεξόδους. Διαπιστώνει επίσης την, μέχρι τώρα αποτυχία κάθε άλλου υποκατάστατου που επιχειρήθηκε, από τα κοινόνβια μέχρι τα «ζευγάρια του Σαββατοκύριακου», που αλλάζουν συντρόφους για δύο ημέρες και την Δευτέρα επανέρχονται στη συζυγική τους ζωή. Ο κ. Λεντάκης προτείνει ένα πεντηρέτις συμβόλαιο, που να ανανεώνεται όταν, το επιθυμούν κι οι δύο σύντροφοι.

Στην αλλαγή της μορφής του παραδοσιακού γάμου βοηθάει σήμερα, όπως λέει, η κοινωνική μέριμνα για την παιδονόμηση και την γηροκόμηση. Το θέμα είναι ότι η κοινωνία δεν μπορεί να λύσει το θέμα της

ΑΝΔΡΕΑ ΛΕΝΤΑΚΗ

ΕΙΝΑΙ Η ΓΥΝΑΙΚΑ  
ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΤΡΑ;  
Ή ΠΩΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΖΕΤΑΙ Η ΓΥΝΑΙΚΑ



ΔΩΡΙΚΟΣ

πατροτητας. Για ένα διάστημα τουλάχιστον τα ζευγάρια που θέλουν να κάνουν παιδιά πρέπει να έχουν αποκλειστική σχέση ώστε ο άντρας να είναι βέβαιος για την πατρότητα και συνεπώς συνυπεύθυνος στην ανατροφή του παιδιού. Γιατί απέτυχε και ένα άλλο πείραμα που έγινε στον τομέα αυτό: Το ν' αναλάβει η κοινωνία την αποκλειστική ανατροφή των παιδιών, κάτι που πήγε για ένα διάστημα να εφαρμοστεί στη Ρωσία και στο Ισραήλ, χωρίς επιτυχία.

Άλλωστε, κι' ο κ. Λεντάκης επισημαίνει ότι ακόμα κι αν αλλάξει ο τύπος της οικογένειας, αυτό σε καμιά περίπτωση δε θα σημαίνει παιδιά χωρίς γονείς. Αυτό όμως σημαίνει ότι οι γονείς πρέπει να 'χουν κάποια μονιμότητα στη σχέση τους, χωρίς να είναι απαραίτητο αυτή η σχέση να κατέχεται από «ιδιοκτητική αντίληψη». Για την επιβίωση λοιπόν του γάμου - ή όπως αλλιώς θέλουμε να ονομάζουμε αυτή τη μονιμότερη σχέση - χρειάζεται αλλαγή όχι τόσο στον θεσμό όσο στα πρόσωπα. Αν τα δύο φύλα αποβάλουν μερικά από τα πατροπαράδοτα στοιχεία του φύλου τους, μπορεί να βρουν καλύτερη ισορροπία μεταξύ τους και να ζήσουν μια πραγματικά συντροφική σχέση. Όταν πραγματοποιηθεί αυτό που ο ίδιος αναφέρει σε προηγούμενο κεφάλαιό του: «η συναίρεση των δύο φύλων στο ενιαίο είδος άνθρωπος, στην ενότητα ανθρώπος χωρίς σεξιστικές διαφορές καταπιεστικού χαρακτήρα».

Χρήσιμο βιβλίο αναφοράς για όλους όσους ενδιαφέρονται για το γυναικείο ζήτημα.

Ρένα Λάμψα